

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Гж 33/05
07.04.2005. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгише Слијепчевића, председника већа, Стојана Јокића и Драгице Марјановић, чланова већа, у поступку за признавање стране судске одлуке по предлогу предлагача АА, кога заступа пуномоћник АБ, адвокат, против противника предлагача Државна заједница Србија и Црна Гора, као правног следбеника Савезне републике Југославије - Савезно министарство за одбрану, кога заступа војно правобранилаштво у Београду, Катанићева бр.15, одлучујући о жалби предлагача, изјављеној против решења Окружног суда у Београду III Р.1 50/2003 од 10.05.2004. године, у седници већа одржаној дана 07.04.2005. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба предлагача АА.

ПОТВРЂУЈЕ СЕ, решење Окружног суда у Београду III Р.1 50/2003 од 10.05.2004. године.

О б р а з л о ж е њ е

Жалбом побијаним првостепеним решењем није усвојен захтев предлагача за признавање страних судских одлука - пресуде Основног суда у Бања Луци П.бр. 428/99 од 11.11.1999. године, пресуде Окружног суда у Бања Луци Гж.бр. 72/2000 од 25.02.2000. године и пресуде Врховног суда Републике српске Рев.бр.160/2000 од 29.11.2002. године и правним дејством на територији Државне заједнице Србија и Црна Гора у својству извршне исправе.

Против првостепене пресуде предлагач изјављује благовремену и дозвољену жалбу. Жалбу изјављује због битне повреде ЗПП и повреде Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља у одређеним односима.

Изјављеном жалбом предлаже да се жалбом побијано првостепено решење преиначи усвајањем предлога за признавање поменутих судских одлука за правним дејством извршне исправе у Државној заједници Србија и Црна Гора.

Противник предлагача не подноси одговор на жалбу предлагача.

Испитујући првостепену пресуду на начин прописан чл. 365. став 1. и 2. ЗПП у оном делу у коме се жалбом побија и у границама разлога наведених у жалби, пазећи по службеној дужности на битне повреде одредаба парничног поступка из чл.354. став 2. ЗПП и на правилну примену материјалног права, другостепени суд налази да жалба предлагача није основана.

Жалбом побијано првостепено решење није захваћено битним повредама из чл. 354. став 2. ЗПП, на које се у жалбеном поступку пази по службеној дужност. На друге битне повреде ЗПП жалилац не указује.

Према утврђењу првостепеног суда и стању у првостепеном спису, предлагач је као војни обвезник ЈНА при ВП ББ рањен __. године на ратном положају на подручју општине ГГ. Рањавање је узроковало нематеријалну штету у виду претрпљених физичких болова, претрпљеног страха, умањене општеживотне активности и у виду наружености. Пресудом Основног суда у Бања Луци П.бр. 428/99 од 11.11.1999. године делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан противник предлагача као тужени да предлагачу као тужиоцу исплати накнаду нематеријалне штете у укупном износу од 30.000 ДМ у динарској противвредности по средњем званичном курсу у месту плаћања важећем на дан исплате, са законском затезном каматом почев од 11.11.1999. године па до исплате, као и да плати трошкове парничног поступка у износу од 2.344 ДМ. Окружни суд у Бања Луци је пресудом Гж.бр. 72/2000 од 25.02.2000. године одбио као неосновану жалбу противника предлагача као туженог и потврдио поменути првостепену пресуду. Врховни суд Републике српске је пресудом Рев.бр. 160/2000 од 29.11.2002. године делимично уважио ревизију противника предлагача као туженог досуђујући предлагачу као тужиоцу на име нематеријалне штете укупно 18.000 ДМ и парничне трошкове у износу од 1.406 ДМ.

Предлагач је за накнаду нематеријалне штете тужио и Републику српску, тражећи да се и она са туженим противником предлагача солидарно обавезе да предлагачу као тужиоцу исплати накнаду нематеријалне штете. Правноснажном пресудом првостепеног суда одбијен је као неоснован тужбени захтев према туженој Републици Српској. Противник предлагача је у одговору на тужбу истакао приговор ненадлежности судова у Републици српској за суђење по тужби против противника предлагача као туженог. Приговор ненадлежности је одбијен. Утврђена је надлежност суда у Републици српској за суђење по тужби против противника предлагача као туженог.

На основу таквог стања у првостепеном спису, првостепени суд је одбио предлог за признавање страних судских одлука као неоснован. Првостепени суд је о предлогу одлучио правилном применом ЗПП и Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља. Неосновани су жалбени разлози у делу у коме се истиче да је надлежност судова у Републици српској засновано на основу одредбе чл. 50. ЗПП, којом одредбом је прописана надлежност за супарничаре. Поменутом законском одредбом је прописано да ако је једном тужбом тужено више лица (чл.196. став 1. тач.1.), а за њих не постоји месна надлежност истог суда, надлежан је суд који је месно надлежан за једног од тужених, а ако међу њима има главних и споредних обвезника, суд који је месно надлежан за кога од главних обвезника. Чланом 196. став 1. тач.1. ЗПП прописано је да више лица могу једном тужбом тужити односно бити тужени (супарничари), ако су у погледу предмета спора у правној заједници, или ако њихова права, односно обавезе проистичу из истог чињеничног и правног основа. У спору тужене Република српска и СРЈ нису у погледу захтева за накнаду нематеријалне штете у правној заједници. Нису материјални супарничари из чл. 196. став 1. ЗПП, јер Република српска није пасивно легитимисана у спору, не одговара за нематеријалну штету коју је претрпео предлагач, па је следом тога тужбени захтев у односу на њу правноснажно одбијен. Месна надлежност против противника предлагача као туженог није се могла засновати ни на одредби чл. 52. ЗПП, који прописује надлежност у споровима за накнаду штете, па су неосновани и ови жалбени разлози.

Чланом 61. ЗПП прописано је да у споровима против Савезне републике Југославије из односа са војним јединицама, односно установама, искључиво је надлежан суд на чијем се подручју налази седиште командне војне јединице, односно установе. Седиште противника предлагача је на територији за коју је месно надлежан Други општински суд у Београду. Поменута законска одредба искључује примену чл.8. Закона о изменама и допунама закона о парничном поступку ("Сл.гласник РС" бр.17/93) којом је у Републици српској брисан чл.61. ЗПП.

Код таквог стања ствари, првостепени суд правилном применом чл. 47. и 89. став 1. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља, није признао поменуте пресуде судова у Републици српској.

Како не постоје жалбени разлози тако ни они на које се пази по службеној дужности, Врховни суд је применом чл. 380. став 1. тач. 2. ЗПП, одбио као неосновану жалбу предлагача и потврдио првостепено решење.

Председник већа - судија,

Драгиша Слијепчевић, с.р.

За тачност отправка

вс